

Határozatok Tára

C-516/16. sz. ügy

**Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen
kontra
Agrarmarkt Austria**

(a Bundesverwaltungsgericht [Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Mezőgazdaság – Közös piacszerzés – A gyümölcs- és zöldségágazatra vonatkozó operatív program – A 361/2008/EK rendelettel módosított 1234/2007/EK rendelet – 103b. cikk, 103d. cikk és 103g. cikk – Európai uniós pénzügyi támogatás – 543/2011/EU végrehajtási rendelet – 60. cikk és a IX. melléklet 23. pontja – A termelői szervezet üzemében és/vagy telephelyén elvégzett beruházások – Fogalom – Jogos bizalom – Jobbiztonság”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (hetedik tanács), 2017. december 20.

1. *Mezőgazdaság – Közös piacszerzés – Gyümölcsök és zöldségek – Termelői szervezetek – Uniós pénzügyi támogatás – A termelői szervezet üzemében és/vagy telephelyén elvégzett beruházások – Fogalom*

(543/2011 bizottsági rendelet, IX. melléklet, 23. pont)

2. *Mezőgazdaság – Közös piacszerzés – Gyümölcsök és zöldségek – Termelői szervezetek – Uniós pénzügyi támogatás – A pénzügyi támogatás fennmaradó összege kifizetésének megtagadása és a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszatérítésére való felszólítás – Bizalomvédelem – Hiány*

(543/2011 bizottsági rendelet, IX. melléklet, 23. pont)

3. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – Elfogadhatóság – Korlátok – Nyilvánvalóan nem releváns kérdések, valamint hasznos választ kizáró szövegösszefüggésben feltett, hipotetikus kérdések*

(EUMSZ 267. cikk)

4. *Az Európai Unió saját forrásai – Az Unió által társfinanszírozott, jogalap nélkül kifizetett támogatások – A visszatérítés hiánya – Megengedhetőség – Feltételek*

1. Az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet IX. mellékletének 23. pontját – annyiban, amennyiben az a „termelői szervezet üzemében és/vagy telephelyén” elvégzett beruházásra utal – úgy kell értelmezni, hogy

- pusztán az a tény, hogy az e rendelet 60. cikkének (1) bekezdésében említett operatív program keretében elvégzett beruházás olyan területen található, amelynek tulajdonosa nem az érintett termelői szervezet, hanem harmadik személy, az előbbi rendelkezés értelmében főszabály szerint nem képezi az e beruházásra e termelői szervezet által fordított költségek támogathatósága hiányának indokát;
- e IX. melléklet 23. pontja az olyan üzemekben és/vagy telephelyeken elvégzett beruházásra vonatkozik, amely jogilag és ténylegesen az érintett termelői szervezet kizárólagos ellenőrzése alatt áll, így e beruházás harmadik személyek javára való bármely használata ki van zárva.

(lásd: a rendelkező részt 1. pontja)

2. A bizalomvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság egyrészt elutasítja a termelői szervezet által olyan beruházáshoz igényelt pénzügyi támogatás fennmaradó összegének kifizetését, amellyről végül megállapították, hogy nem támogatható az 543/2011 rendelet IX. mellékletének 23. pontja alapján, másrészt felszólítja e termelői szervezetet az e beruházáshoz már felvett támogatás visszatérítésére.

E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállam által gyakorolt bármely mértékű mérlegelési jogkör azt érintően, hogy a jogalap nélkül vagy jogellenesen nyújtott uniós alapok visszatérítését megkövetelje-e, vagy sem, ellentétes a közös agrárpolitika keretében támasztott azon kötelezettséggel, hogy a nemzeti közigazgatási szervek a jogalap nélkül vagy jogellenesen kifizetett támogatásokat visszatéríttessék (lásd ebben az értelemben többek között: 1983. szeptember 21-i Deutsche Milchkontor és társai ítélet, 205/82–215/82, EU:C:1983:233, 22. pont).

A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a bizalomvédelem elvére nem lehet hivatkozni valamely uniós jogi szöveg egyértelmű rendelkezésével szemben, és az uniós jogot alkalmazni köteles nemzeti hatóság – uniós joggal ellentétes – magatartása nem alapozhat meg a gazdasági szereplőben jogos elvárást az uniós joggal ellentétes bánásmódra vonatkozóan (1993. április 1-jei Lageder és társai ítélet, C-31/91–C-44/91, EU:C:1993:132, 35. pont; 2013. június 20-i Agroferm ítélet, C-568/11, EU:C:2013:407, 52. pont).

Ezenkívül az érintett operatív program jóváhagyása során már megállapították, hogy a közös agrárpolitika finanszírozása keretében a költségek Unió általi viselésére vonatkozó feltételeket szigorúan kell értelmezni, mivel az agrárpolitika közös szervezésével – a tagállami gazdasági szereplők közötti egyenlőség feltételei mellett – ellentétes, hogy egy adott rendelkezés tág értelmezése által a tagállamok hatóságai e tagállam gazdasági szereplőit hozzák kedvezőbb helyzetbe (lásd ebben az értelemben: 1985. február 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, 55/83, EU:C:1985:84, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2014. november 6-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-610/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2349, 41. pont).

(lásd: 68., 69., 71. pont és a rendelkező rész 2. pontja)

3. Lásd a határozat szövegét.

(lásd: 80., 82. pont)

4. Olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozásának hiányában azzal nem ellentétes, hogy a jogalap nélkül kifizetett támogatás visszatérítésének kizárása érdekében figyelembe vegyék a jogbiztonság elvét, ha az előírt feltételek megegyeznek a tisztán nemzeti pénzügyi juttatások visszatérítésére vonatkozóakkal, az európai uniós érdeket teljes mértékben figyelembe veszik és a kedvezményezett jóhiszeműségét bizonyították.

Így nem tekinthető az uniós joggal ellentétesnek, ha a nemzeti jog a valamely hatóság által jogalap nélkül kifizetett pénzügyi juttatások visszakövetelésekor a jogszerűség elvével egyidejűleg figyelembe veszi a jogbiztonság elvét, mivel ez utóbbi az uniós jogrend részét képezi (2002. szeptember 19-i Huber ítélet, C-336/00, EU:C:2002:509, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2007. június 21-i ROM-projecten ítélet, C-158/06, EU:C:2007:370, 24. pont).

Közelebbről, a jogbiztonság elve megköveteli, hogy az uniós szabályozás tegye lehetővé az érdekelték számára az ez alapján őket terhelő kötelezettség terjedelmének pontos ismeretét. A jogalanyoknak ugyanis képeseknek kell lenniük arra, hogy egyértelműen megismerhessék jogait és kötelezettségeiket, és ezeknek megfelelően járjanak el (2007. június 21-i ROM-projecten ítélet, C-158/06, EU:C:2007:370, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Ez alapján az Unió azon támogatás visszatérítéséhez fűződő érdekét, amelyet a megszerzésére vonatkozó feltételek megsértésével vettek fel, teljes mértékben figyelembe kell venni a szóban forgó érdek értékelésekor, akkor is, ha tekintettel voltak arra – a jelen ítélet előző pontjában felidézettek mellett –, hogy a jogbiztonság elvével ellentétes az, hogy a támogatás kedvezményezettjének vissza kelljen azt fizetnie (2002. szeptember 19-i Huber ítélet, C-336/00, EU:C:2002:509, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2007. június 21-i ROM-projecten ítélet, C-158/06, EU:C:2007:370, 32. pont).

Ezenkívül a támogatás kedvezményezettje csak akkor vitathatja annak visszafizetését, ha a támogatás szabályszerűsége tekintetében jóhiszemű volt (2002. szeptember 19-i Huber ítélet, C-336/00, EU:C:2002:509, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

(lásd: 97., 98., 100., 101. pont és a rendelkező rész 3. pontja)